

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 KASIM 2016

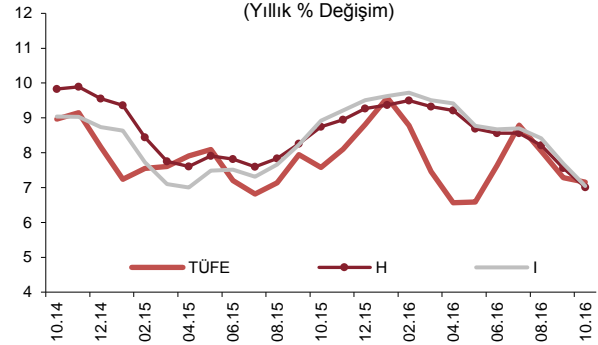
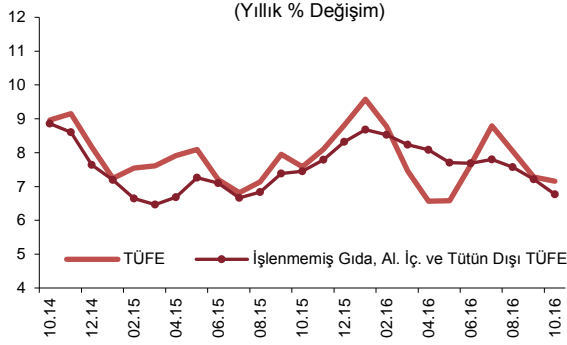
ÖZET...

Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 1,44 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0,12 puanlık düşüşle yüzde 7,16 olmuştur. Ekim ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de ifade edildiği üzere, gıda enflasyonu yükselmiş ancak temel mal ve hizmet enflasyonundaki düşüşe bağlı olarak çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları azalmıştır. Çekirdek göstergelerin ana eğilimleri ise hizmet fiyatlarına bağlı olarak yavaşlamıştır.

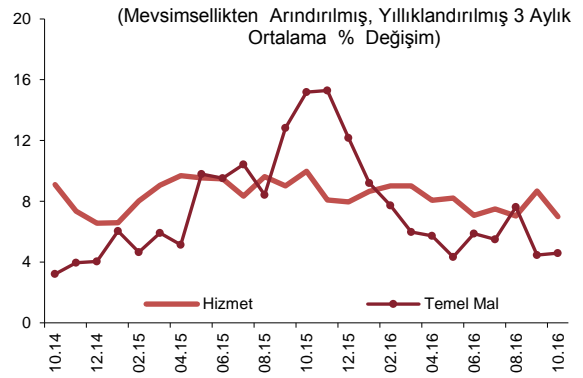
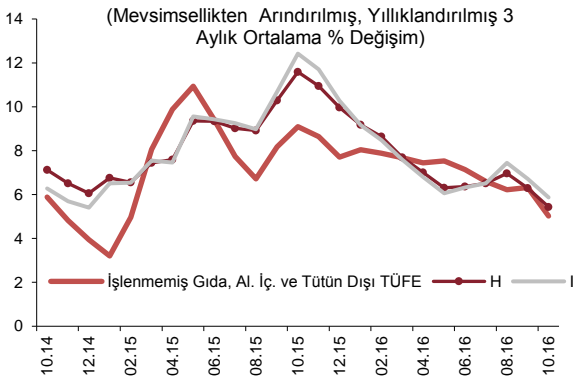
...DEĞERLENDİRMELER...

Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 1,44 oranında artmış ve yıllık tüketici enflasyonu 0,12 puan düşerek yüzde 7,16 olmuştur. Bu dönemde H ve I endekslerinin yıllık değişim oranları sırası ile 0,54 ve 0,64 puan azalarak yüzde 7,01 ve 7,04 olarak gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre gıda grubunun katkısı 0,23 puan artarken temel mal ve hizmet gruplarının katkılarının sırasıyla 0,21 ve 0,14 puan düşüğü gözlenmiştir.

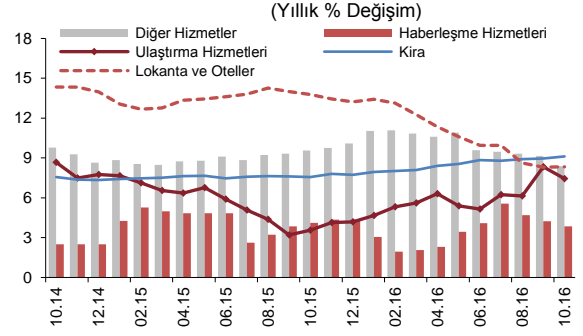
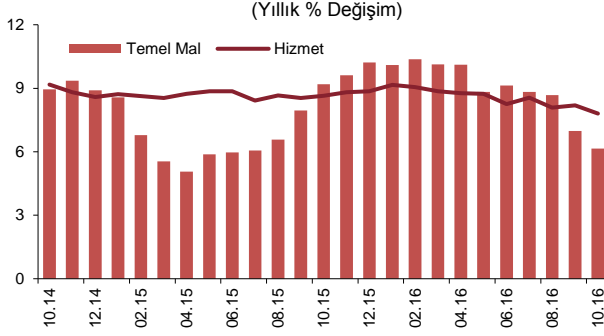
Mevsimsellikten arındırılmış verilerle enflasyonun üç aylık ortalamalara göre ana eğilimi incelendiğinde, çekirdek enflasyon göstergelerindeki yavaşlamanın devam ettiği görülmüştür. Bu gelişmede hizmet grubu belirleyici olurken temel mal grubu ana eğilimi bu dönemde yatay seyretmiştir.

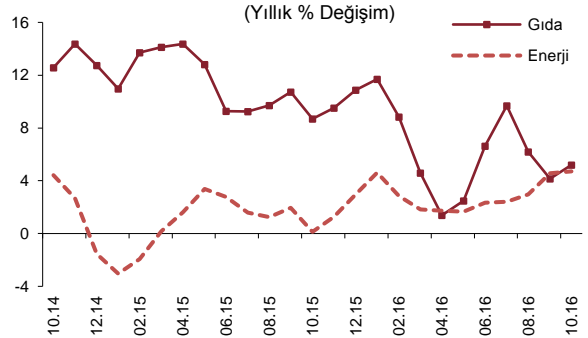
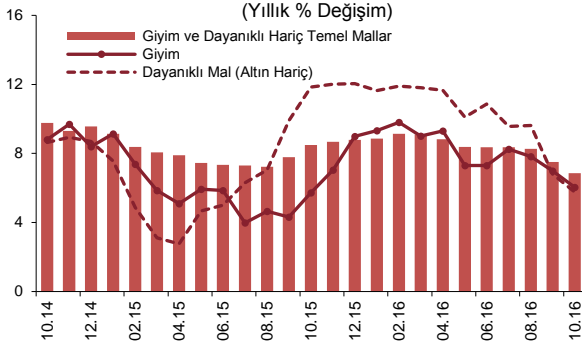
Ekim ayında hizmet fiyatları yüzde 0,35 oranında artarken grup yıllık enflasyonu 0,39 puan azalarak yüzde 7,80 olmuştur. Bu dönemde yıllık enflasyon kirada yükselmiş, lokanta-otellerde yatay seyretmiş, diğer alt gruplarda ise gerilemiştir. Enerji maliyetlerindeki artışa bağlı olarak başta havayolu taşımacılığı ve nakliye ücretleri olmak üzere ulaştırma hizmetleri fiyatları Ekim ayında yükselmiş, ancak grup yıllık enflasyonu baz etkisiyle gerilemiştir. Diğer hizmetler grubu enflasyonundaki azalışta ise paket tur fiyatlarındaki düşüş (yüzde 5,51) etkili olmuştur. Öte yandan kira yıllık enflasyonu yükselişini sürdürerek yüzde 9,11 seviyesine ulaşmıştır.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 KASIM 2016

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Ekim ayında 0,83 puan azalarak yüzde 6,15 olmuştur. Bu dönemde yıllık enflasyon tüm alt gruplarda düşüş kaydetmiştir. Aylık giyim enflasyonu yakın dönemdeki eğilimini koruyarak Ekim ayında da mevsimsel ortalamaların altında gerçekleşmiştir. Dayanıklı mal grubunda ise Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak başta otomobil olmak üzere tüm alt gruplarda fiyatlar yükselmiştir. Giyim ve dayanıklı dışı temel mal grubunda ise daha ılımlı bir fiyat artışı gözlenmiştir. Özetle, temel mal grubu yıllık enflasyonu üzerindeki birikimli döviz kuru etkileri zayıflamaya devam etse de son dönemde Türk lirasında gözlenen değer kaybı yıllık enflasyondaki iyileşmeyi sınırlamıştır.

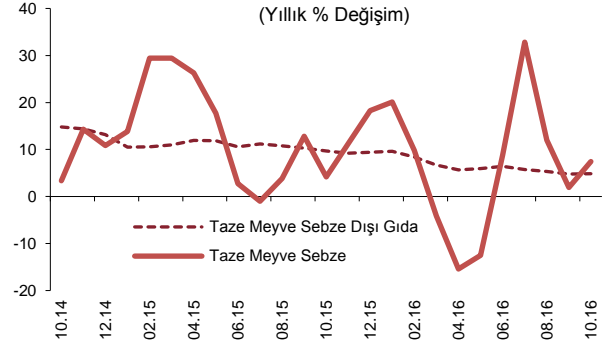
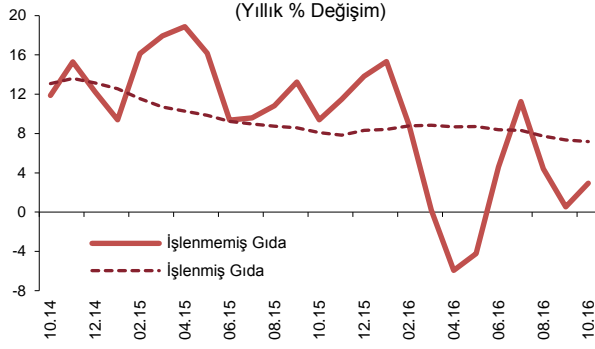

Enerji fiyatları Ekim ayında yüzde 0,92 oranında artmıştır. ÖTV artışının Ekim ayına yansıyan etkilerine ek olarak Türk lirasındaki değer kaybı ve petrol fiyatlarındaki artışla birlikte akaryakıt fiyatları bu dönemde yüzde 5,06 oranında yükselmiştir. Benzer şekilde tüp gaz fiyatlarında da yüzde 3,09 oranında artış gözlenmiştir. Diğer taraftan, doğalgaz fiyatlarındaki yüzde 8,38 oranındaki azalış enerji fiyatlarındaki artışı sınırlamıştır. Sonuç olarak, enerji grubu yıllık enflasyonu sınırlı bir artışla yüzde 4,71 oranında gerçekleşmiştir.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu Ekim ayında 1,04 puan artarak yüzde 5,20 olmuştur. İşlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu sebze fiyatlarındaki yüksek artışa bağlı olarak yüzde 2,95'e yükselmiştir. Bununla birlikte mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları son iki aydaki düşüş eğilimini Ekim ayında da, taze meyve öncülüğünde, sürdürmüştür. İşlenmiş gıda fiyatları ise yüzde 0,43 oranında artarken grup yıllık enflasyonu yüzde 7,18'e gerilemiştir. Bu dönemde fiyat artışlarının grup geneline yayıldığı gözlenmiştir. Taze meyve-sebze dışı gıda yıllık enflasyonu ise düşük seviyesini bu dönemde de korumuştur.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 KASIM 2016

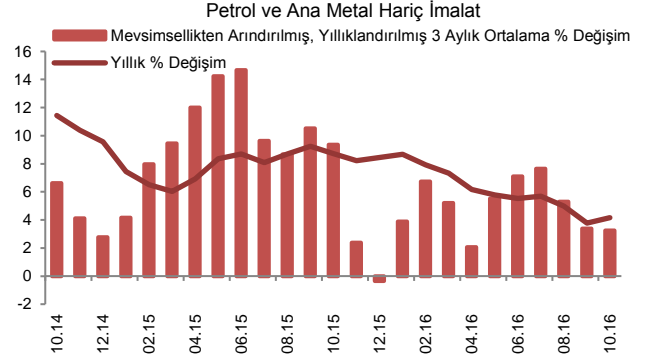
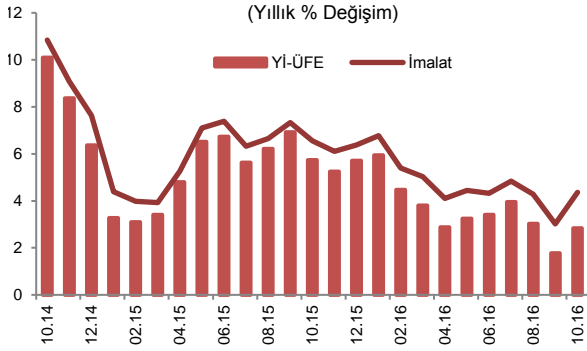
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ekim 2016	Ekim 2015	Ekim 2016	Ekim 2015
TÜFE	1,44	1,55	7,16	7,58
1. Mallar	1,94	1,92	6,87	7,13
Enerji	0,92	0,77	4,71	0,12
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	1,76	0,76	5,20	8,69
İşlenmemiş Gıda	3,37	0,95	2,95	9,40
Taze Meyve-Sebze	9,04	3,50	7,41	4,17
Diğer İşlenmemiş Gıda	0,07	-0,36	0,69	12,54
İşlenmiş Gıda	0,43	0,59	7,18	8,09
Ekmek ve Tahıllar	0,48	0,83	9,37	5,73
Diğer İşlenmiş Gıda	0,41	0,46	5,98	9,44
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	2,47	3,25	8,88	8,90
Temel Mallar	3,11	3,91	6,15	9,19
Dayanıklı Mallar	0,66	1,66	6,30	12,33
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	0,76	1,75	5,77	11,84
Alkollü İçecekler ve Tütün	-0,01	-0,01	22,61	5,67
Altın	-0,76	0,18	14,97	21,47
2. Hizmetler	0,35	0,71	7,80	8,65
Kira	0,87	0,71	9,11	7,55
Lokanta ve Oteller	0,70	0,67	8,34	13,77
Ulaştırma Hizmetleri	0,48	1,30	7,44	3,56
Haberleşme Hizmetleri	0,00	0,37	3,85	4,10
Diğer Hizmetler(*)	-0,10	0,62	8,38	9,57
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	1,30	1,73	6,77	7,45
H	1,41	1,93	7,01	8,74
I	1,61	2,22	7,04	8,92

Kaynak: TÜİK, TCMB.

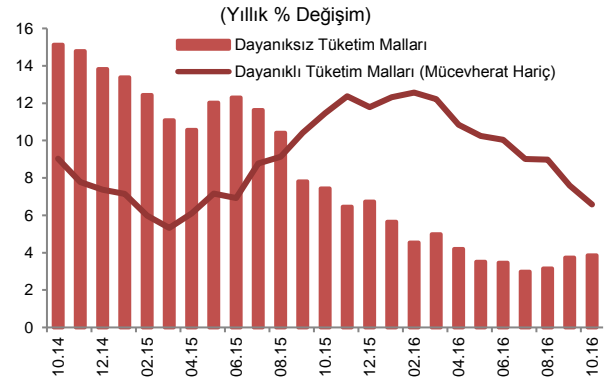
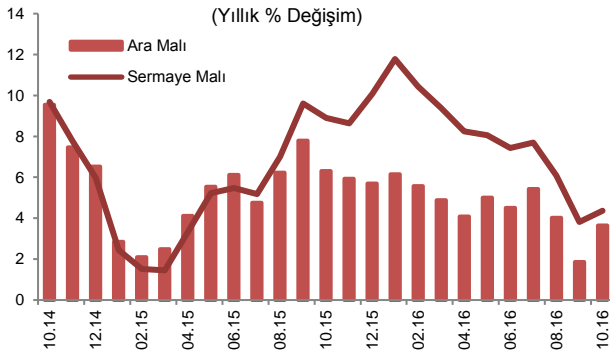
(*) Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Ekim ayında yüzde 0,84 oranında artmış, yıllık enflasyon 1,06 puan yükselerek yüzde 2,84 olmuştur. Bu gelişmede Türk lirasındaki değer kaybı ile başta petrol olmak üzere uluslararası emtia fiyatlarındaki artışlar etkili olmuştur. Yıllık enflasyon imalat sanayisinde yüzde 4,37'ye, petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde ise yüzde 4,17'ye yükselmiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, ara malı ve dayanıklı tüketim mallarında belirgin fiyat artışları gözlenmiştir. Ara malı fiyatlarındaki yükselişte ana metaller, dayanıklı tüketim malı fiyatlarındaki artışta ise mobilya fiyatları belirleyici olmuştur. Sermaye malı fiyatları ise metal yapı ürünleri ve özel amaçlı makine fiyatları kaynaklı artmıştır. Diğer taraftan, dayanıksız tüketim malları fiyatları işlenmiş et ve meyve-sebzeye bağlı olarak sınırlı oranda azalmıştır. Sonuç olarak Ekim ayında tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı baskılar zayıf seyrini korumuştur.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 KASIM 2016

... TABLOLAR

Ekim Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,44	7,16	1,55	7,58
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	23,68	1,76	5,20	0,76	8,69
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,98	-0,01	22,61	-0,01	5,67
Giyim ve Ayakkabı	7,43	10,43	6,07	11,43	5,78
Konut	15,93	-0,24	5,53	0,81	6,04
Ev Eşyası	8,02	0,59	6,28	1,39	10,72
Sağlık	2,66	0,18	9,39	0,41	7,11
Ulaştırma	14,31	2,00	8,19	1,40	4,04
Haberleşme	4,42	-0,06	2,80	0,25	3,18
Eğlence ve Kültür	3,81	-1,03	2,42	0,47	10,86
Eğitim	2,56	0,31	9,58	1,03	6,43
Lokanta ve Oteller	7,47	0,70	8,34	0,67	13,77
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,73	0,42	9,34	1,05	11,57

Kaynak: TÜİK.

Ekim Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	0,84	2,84	-0,20	5,74
Madencilik	3,50	0,79	3,28	1,23	-1,60
İmalat	87,28	0,93	4,37	-0,37	6,56
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	84,65	0,63	4,18	-0,27	7,73
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	75,61	0,43	4,17	0,05	8,71
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı	8,13	-0,31	-13,88	0,83	-0,71
Su Temini	1,08	0,58	8,05	0,70	19,69
Ana Sanayi Kollarına göre Yİ-ÜFE					
Ara Mali		1,14	3,65	-0,61	6,30
Dayanıklı Tüketim Malları		0,24	8,42	1,07	13,67
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		1,44	6,59	2,39	11,45
Dayanısız Tüketim Malları		-0,13	3,86	-0,23	7,45
Sermaye Malı		0,67	4,36	0,15	8,91
Enerji		2,35	-5,25	0,08	-5,22

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır,